

A népfőiskola egy diák szemével

STRÁZLI VIKTÓRIA

A beszélgetés alanyaként mindenképpen egy dán diákot szerettem volna megkérni, mert ők teljesen más közegben nőttek fel, mint mi és teljesen más a felfogásuk egyes dolgokban, ezért érdekelt, hogy ők hogyan látják a saját jövőjüket. Sokáig nem tudtam, hogy ki lenne a legmegfelelőbb, aztán egyik este leültem beszélgetni egy dán fiúval és rájöttem, hogy ő a tökéletes alany, mert jól ki tudja fejezni magát, mindenről van véleménye és érdekes dolgokat mesélt.

A választottam 21 éves és egy kisvárosból jött, Silkeborgból. Ez a város nem messze van Aarhustól, az egyik legnagyobb egyetemvárostól. A város ahol született és él, egy körülbelül ezer lakosból álló település, így sok lehetősége nem volt az iskolaválasztás terén, de így is megtalálta azt, ami érdekelte és ezáltal közelebb került ahhoz, amivel foglalkozni szeretne majd a jövőben.

Először az iskolájáról beszélgettünk, hiszen most fejezte be a gimnáziumot. A fő terület a gimnáziumban a matematika, angol, történelem és a dán volt, de természetesen voltak olyan órái, mint a biológia, sport. Az ott eltöltött évek alatt rájött, hogy az egyetemen mindenféleképpen reál tantárgyakkal szeretne foglalkozni, ilyen pl. a matematika, fizika.

Mivel nem tudta pontosan, hogy hova szeretne jelentkezni egyetemre, ezért más lehetőséget keresett és így találta meg a népfőiskolát. Mivel tudom, hogy a dánoknak sokkal többet kell fizetniük azért, hogy itt lehessenek, rátértünk az anyagi dolgokra. Elmondása szerint Dániában szokás, hogy amikor egy gyerek megszületik, a szülei nyitnak neki egy számlát, és amíg be nem tölti a 18. életévét, addig minden évben vagy bizonyos időközönként pénzt raknak rá neki. Így tudott most eljönni és ebből fog április után utazgatni egy kicsit, mivel az egyetem csak szeptemberben kezdődik majd. Amikor megkérdeztem, hogy miért pont egy népfőiskolát választott, elmesélte, hogy fiatalabbként részt vett kétszer is egy hasonló jellegű kurzuson, mint ez és nagyon élvezte ezért szeretne volna kipróbálni, hogy milyen egy népfőiskola. Arra voltam kíváncsi, hogy egy dán számára mit is jelent az, hogy népfőiskola. Sajnos Magyarországon az emberek nagy többsége nem tudja, hogy milyen intézményt takar ez a név, azonban ez másképp van a dánokkal.

„Dániában senki sem tekint úgy a népfőiskolára, mint egy tanulási lehetőségre, inkább mint egy év kikapcsolódásra a gimnáziumi évek után. Ezen intézmények a táborútról, hippikről és gitarról híresek, egy olyan közegben, ahol a résztvevő diákok között nagyon szoros barátság alakul ki. Ez egy olyan lehetőség a számukra, ahol könyvek és esszék helyett végre azon dolgozhatnak, hogy különböző kapcsolatokat építsünk, barátkozzunk és ezáltal jobb emberré is váljunk egy kicsit. Amikor egy család összeszedi a tányérokat a népfőiskola miatt tesszük,

mivel ezen iskolákban nekünk kell étkezés után mosogatni és minden koszos tányért, poharat összeszedni. A dán családok életében pedig ez a szokás a népfőiskolát jelképezi. Nálunk a népfőiskola a mindennap része, nem igazán ismerek olyan dán, aki nem ment népfőiskolára legalább egyszer.”

Persze rögtön jött a kérdés, hogy miért pont ezt a népfőiskolát választotta.

„Két dolog miatt választottam ezt a népfőiskolát. az egyik, mert egy unokatestvérem már volt itt, igaz még évekkel ezelőtt, de ő nagyon sokat mesélt erről a helyről és szerettem volna megnézni. A másik pedig, mert nagyon szerettem volna megtanulni németül és természetesen hatalmas lehetőség volt, hogy december végétől sioktatóként dolgozhattam Ausztriában április végéig. Igazából az utóbbi az, ami miatt idejöttem. A nyelvtanulás miatt.”

Ebből kifolyólag természetes, hogy a legtöbb tantárgya a német nyelvvvel kapcsolatos. Ettől függetlenül volt sportórája, zenéje és egyéb kötelező órái, ami mindenkinek voltak.

Amikor arról kérdeztem, hogy a jövőben mivel szeretne foglalkozni, vagy mik az elképzelései, azt éreztem, hogy teljesen más ember ül előttem és egy komoly határozott embert láttam. Ráadásul a válasza is nagyon komoly és határozott lett.

„Hogy pontosan mivel szeretnék foglalkozni, azt még nem tudom, de tudom, hogy egyetemre akarok menni, és utána dolgozni akarok. Szerencsére Dániában megvannak a lehetőségeink és tudunk választani. Például tudom, hogy olyan szakmában akarok elhelyezkedni, ami jól fizet, de azt is tudom, hogy itt mi számít jól fizető munkának és így tudom, hogy mit kell elvégezni ahhoz, hogy ilyen területen dolgozhassak. Ez elég biztonságérzetet ad az embernek ahhoz, hogy nyugodtan tudjon dönteni és keresgélni. Tudom, hogy ez sok országban nincs így, de itt tényleg tudsz előre tervezni, bármilyen félelem

nélkül. Egyet azonban biztosan tudok, olyan szeretnék lenni, mint az édesapám, mert ő egy hatalmas számítógépes cégnél dolgozik, de olyan munkakörben, amit nem tudnak nélkülözni. Évekkel ezelőtt kapott egy állásajánlatot, de a cége annyira nem tudta elengedni, hogy új szerződést írtak vele és azóta is ott dolgozik. Én is ilyen ember akarok lenni, akit nem tudnak nélkülözni. Ezért nem tudom, hogy akarok elhelyezkedni, csak azt, hogy ilyen ember akarok lenni.”

Ilyen választ nem igazán hallottam még 21 éves emberektől, de nagyon jó volt hallgatni, ahogy az édesapjáról beszél és ahogy beleéli magát a mesélésbe. A munka megtalálása után utazgatni szeretne a barátaihoz, mert nagyon különböző helyeken élnek és szeretné mindegyiket meglátogatni. Ahogy az iskoláról beszélgettünk, szóba került, hogy mennyire változott meg ezalatt a négy hónap alatt.

„Sokat változtam, de pontosan nem tudnám megfogalmazni, hogy miben, csak érzem, hogy változtam. A legjobb, ami történt változás terén, hogy nagyon jól megismertem magam, a határait, hogy mennyit bírok elviselni és mennyit tudok kihozni magamból. Itt gondolok arra, hogy 80 emberrel kell 4 hónapig együtt élni, a nap minden órájában és ez elég fásarszó és kiborító tud lenni. Ezen kívül rengeteg új dolgot kipróbáltam, amit otthon nem biztos és egyáltalán nem érzem azt, hogy ez hiba lett volna. Itt valahogy minden átértékelődik benned, nem igazán tudod eldönteni, hogy amit itt teszel azt otthon is megtetted volna, de szerintem ettől jó ez az egész. Egy teljesen másik oldalról ismerem meg magamat ezen a helyen és tetszik a változás.”

Ebből egyértelműen következett, hogy szereti ezt a helyet és természetesen igazam volt.

„Nagyon szerettem ott lenni, mert lehetőséget tárnak eléd és eközben teljesen szabadnak érzed magad, minden kööttség nélkül. Nem kell a vizsgákkal a tanulásal foglalkoznod. Persze kell tanulnunk, de nincsen számonkérés, nincsenek jegyek, nem kell izgulnod, csak élvezned kell az órákat és próbálni minél többet tanulni. Szerintem ennél nagyobb lehetőség nem fog adódni. Főleg nekünk, síoktatóknak, hiszen mi majdnem öt hónapig Ausztriában voltunk dolgozni, ahol nagyon jó kapcsolatokat lehet kiépíteni és ki tudja, lehet, hogy még vissza megyek, és ott fogok élni. Bár ezt nem hiszem, de nem tudhatom. A nyelv

gyakorlása szempontjából tökéletes volt ez az időszak, a többit meg majd meglátjuk.”

Ebből a beszélgetésből nagyok sok mindent megtudtam, amire nem is számítottam, hiszen minden különbség megmutatkozott, ami a dánokat elválasztja más országokból jövő diákoktól. A legszembetűnőbb, hogy a dánok minden nehézség nélkül tökéletesen beszélnek angolul, németül és természetesen dánul, míg mi magyarok az angolul is néha hadilábon állunk, amikor megkérdeztem, hogy milyen rendszer szerint tanulnak nyelveket az iskolában a következő választ kaptam.

„A legfontosabb, hogy nálunk nincsenek szinkronos filmek minden filmet angolul adnak le a tv-ben és dán feliratot raknak hozzá. Ezen kívül nem a nyelvtan és helyesírás fontos az iskolákban, hanem a beszéd, így sokkal gyakorlatiasabb óráink vannak. A helyesírás nem fontos, csak az, hogy mennyire tudod kifejezni magad. Sokkal inkább gyakorlatközpontú az oktatás Dániában, mint máshol és ennek megvan az eredménye. Nem kell gondolkodnunk, hogy is van ez a szó, mert ha nem jut eszünkbe, akkor is körbe tudjuk írni és el tudjuk magyarázni másféleképpen, minden nehézség nélkül.”

Ezen kívül ott van nekik az a biztonság, ami nekünk magyaroknak nincsen. Rajtuk valahogy azt látja az ember, hogy nem aggódnak semmiért, nem kapkodnak és valahogy mindent tökéletesen kiviteleznek. Ez a nyugodtság, ami körülveszi őket, valahogy rám is rám ragadt és egyszerűen csak élvezni szeretném az életet, nem stresszelve semmin, csak élni és azt tenni, ami jól esik. Nem egyszer rendeztünk valamilyen versenyt, amit mindig a dánok nyertek meg, bármilyen versenyről is legyen szó, valahogy nem tudtuk őket legyőzni. De lehet, hogy nem is kell felvenni velük a versenyt, mert rengeteg dolog van, amit mi tudunk jobban és rengeteg olyan dolog van, amiről ők még csak nem is hallottak. A kedvenc esetem, amikor egy dán fiú megkérdezte tőlem, hogy miért írom előre a keresztnevemet, azt hitte, hogy ezzel szeretnék kitűnni a tömegből. Amikor elmagyaráztam neki, hogy Magyarországon így írják, nem tudta elképzelni, hogy ez hogy működik. Néha azt érzem, hogy egy teljesen más világba csöppentem és éppen ezért éreztem azt, hogy valamilyen úton még vissza szeretnék jönni ide, tanulni vagy dolgozni, vagy csak utazgatni, de vissza akartam jönni.

Ma itt élek, ami életem egyik legjobb döntése volt.